

Mihaela TROFIMOV și Bujor MACRIN
în *Moartea unui comis-voiajor* de A. Miller

Oana BORSȘ

La ei, la Brăila

Dacă în București viața teatrală, cu realizările, eșecurile, transformările sale poate fi urmărită integral și, implicit, mediatizată pe măsură în presa centrală și în revistele de specialitate, contactul cu teatrele din afara acestui perimetru se face mai greu. De aici s-a născut, poate, de-a lungul timpului, și acel complex al locului din margine, umbrit de mirajul „centrului”, complex ce nu-și găsește întotdeauna temei real. Căci în artă *nu* „toate drumurile duc la Roma”, valoarea neținând seama de loc, ci doar de oamenii care îl populează. Iată, însă, că A.I.C.T.-ul, Secția Română și UNITER-ul, au inițiat de curând o „caravană a criticii”, un pelerinaj în diferitele teatre din țară, vrând a îndepărta vălul care, uneori, le acoperă. În microstagiunea prezentată,

cu premierele cele mai marcante, pot fi cunoscute în profunzimea talentului lor personalitățile artistice ale scenei de acolo, în întâlnirile și colocviile care au loc, se pot descoperii intenții și realizări, disponibilități și probleme.

Circuitul a avut ca punct de plecare Timișoara, și a urmat, apoi, Teatrul „Maria Filotti” din Brăila. În ultimul timp, teatrul brăilean s-a făcut cunoscut, chiar confundat cu creațiile Cătălinei Buzoianu, *Chira Chiralina* și *Mediterrana*, realizate după scrierile lui Panait Istrati. Însă, repertoriul stagiunii 2000–2001 este mult mai vast și eterogen, acoperind atât zona teatrului dramatic cât și cea a teatrului pentru copii: de la Eugene O’Neill (*Anna Christie*) la Vaclav Havel (*Garden Party*), de la

Mihail Sadoveanu (dramatizare după *Baltagul*), Mihail Sebastian (*Jocul de-a vacanță și Steaua fără nume*) și Alexandru Kirițescu (*Gaițele*) la Valentin Kataev (*O zi cu bucluc*), Mihalis Reppas și Thanasis Papatthanasiou (*Savarine cu rom*). Precum și *Sânziana și Pepelea* de Vasile Alecsandri și *Motanul Leopold* de Arkadi Hait.

Microstagiunea oferită criticilor a adus în prim plan trei spectacole: *Tartuffe* de Molière, în regia lui Dominic Dembinski, prezentat în distribuție dublă, *Moartea unui comis-voiajor* de Arthur Miller, în direcția de scenă a lui Constantin Codrescu, și *Dănilă Prepeleac*, de Eugen Apostol, dramatizare după basmul lui Ion Creangă, având un tânăr regizor, încă student, Szabo Attila.

Trăim într-un timp al diversității artistice, un timp al subtextului, al citatului, sub un impact al vizualului. Educați în acest spirit, poate mai greu sunt acceptate astăzi discursurile scenice care nu fac pasul spre recreere, ci îl păstrează doar pe cel spre reprezentare, chiar dacă în esență se încadrează în sfera „normalității estetice”. Din această categorie a făcut parte și *Moartea unui comis-voiajor*. Contururile dramei conținute de textul de sondare psihologică au fost doar schițate de comentariul regizorului. Is-a dat extensie, prin depășirea particularului situației și lărgirea cadrului către universal, extensie realizată de introducerea personajului mut, băiatul cu flautul; iar alternarea firească a scenelor din planul real cu cele ale amintirii, au conferit fluentă. Cu toate acestea, nu s-a ajuns într-o zonă a adâncimii mesajului, nu s-a atins acea dimensiune catartică pe care o reclamă piesa lui Miller. Căci relațiile dintre personaje, țesute în jurul eroului principal *Willy Loman* (Bujor Macrin), au fost lipsite de forță și, uneori, de consistență, anulând astfel tragismul. Singurul care dă cu adevărat personalitate rolul său (*Unchiul Ben*) este Cornel Cimpoaie,

remarcabil de altfel și ca interpret al lui *Tartuffe*. Cheia pe care a ales-o Dominic Dembinski pentru decodificarea textului lui Molière a fost una a politicului, în care *Tartuffe* devine copie fidelă a doritorilor de putere din vremea noastră. El are în spate un adevărat sistem de manipulare în plasa căruia cad inocența și onestitatea. Dar, în același timp, este o prezentă care fascinează. Căci, chiar dacă Elmira îl demască, o face din simțul datoriei, pentru ca mai apoi să cedeze dorințelor lui. Ideea direcției de scenă a fost susținută și de scenografia montării, casa lui Orgon transformându-se într-o clădire cu pereți de fier, cu ferestre în spatele cărora se văd umbre, cu un joc al ușilor – singure porți de scăpare.

Într-o altă zonă s-a situat *Dănilă Prepeleac*. Un spectacol care, în intenție, se adresează copiilor dar, care, prin densitatea semnificațiilor au reușit să spună mult mai multe. Umorul hâtru a fost caracteristica de bază, scos la suprafață prin fina prezentare a personajelor, prin dinamism, prin rezolvarea inteligentă a situațiilor, prin crearea unui întreg univers sonor și vizual ce împlenea fantasticul cu realul, cântecul cu dansul.

Un astfel de repertoriu dă posibilitate unor experiențe variate, pe care, poate, actorii bucureșteni nu o au, dar în același timp reprezintă o capcană, căci pentru a putea acoperi o gamă largă, de la dramă la comedie, la teatru muzical, e nevoie de disponibilități actoricești și, mai ales, de un travaliu pe măsură.

Teatrul „Maria Filotti” Brăila – Moartea unui comis-voiajor de Arthur Miller. Regia: Constantin Codrescu. Scenografia: Gheorghe Mosorescu. Distribuția: Bujor Macrin, Mihaela Trofimov, Marcel Turcolanu, Jarcu Zane, Valentin Terente, Violeta Haret, George Toropoc, Cornel Cimpoaie, Dan Moldoveanu, Ana Zubcu, Costică Burlacu, Monica Zugravu, Cătălina Nedelea, Ciprian Nicoiăiasa.

Teatrul „Maria Filotti” Brăila – Tartuffe de Molière. Regia: Dominic Dembinski. Scenografia: Ana-Maria Ioneci. Ilustrația muzicală: George Marcu. Distribuția:

Bujor Macrin, Cornel Cimpoaie, Mihaela Trofimov, Simona Cimpoaie, Profira Serafim, George Țoropoc, Liliانا Ghiță, Marcel Turcoianu, Monica Zugravu, Emilia Mocanu, Jarcu Zane, Costică Terente, Valentin Terente, Florica Popa, Wanessa Radu.

Teatrul „Maria Filotti” Brăila – Dănilă Prepeleac de Eugen Apostol, dramatizare după basmul lui Ion Creangă. Regia: Szabo Attila. Scenografia: Szabo Attila și Svetlana Potângă. Distribuția: George Țoropoc, Bujor Macrin, Violeta Haret, Jarcu Zane, Valentin Terente, Marcel Turcoianu, Wanessa Radu, Costică Burlacu.

Mihaela TROFIMOV și
Cornel CIMPOAIE
în *Tartuffe*

Valentin TERENCE și
George TOROPOC
în *Dănilă Prepeleac* ➤

